

31998R1139

L159/4

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

3.6.1998

UREDBA SVETA (ES) št. 1139/98

z dne 26. maja 1998

o obveznih navedbah pri označevanju nekaterih živil, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ki so različne od tistih, predpisanih z Direktivo 79/112/EGS

SVET EVROPSKE UNIJE JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 79/112/EGS z dne 18. decembra 1978 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil⁽¹⁾ in zlasti člena 4(2) Direktive,

ob upoštevanju predloga Komisije,

(1) ker je bilo v skladu z določbami dela C Direktive Sveta 90/220/EGS z dne 23. aprila 1990 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje⁽²⁾ odobreno dajanje nekaterih gensko spremenjenih proizvodov na trg z Odločbo Komisije 96/281/ES z dne 3. aprila 1996 o dajanju na trg gensko spremenjene soje (*Glycine max* L.) s povečano odpornostjo na herbicid glifosat, v skladu z Direktivo Sveta 90/220/EGS⁽³⁾ in z Odločbo Komisije 97/98/ES z dne 23. januarja 1997 o dajanju na trg gensko spremenjene koruze (*Zea mays* L.) s kombinirano spremembo insekticidnih lastnosti, ki jih vzpostavlja gen Bt-endotoksin, in s povečano odpornostjo na herbicid glufosinat amonij, v skladu z Direktivo Sveta 90/220/EGS⁽⁴⁾;

(2) ker v skladu z Direktivo 90/220/EGS ni bilo nikakršnih varnostnih razlogov za navedbo na oznaki gensko spremenjene soje (*Glycine max* L.) ali gensko spremenjene koruze (*Zea mays* L.), da sta bili pridobljeni s postopki genskega spreminjanja;

(3) ker Direktiva 90/220/EGS ne velja za neaktivne proizvode, ki izvirajo iz gensko spremenjenih organizmov (v nadaljevanju imenovani „GSO“);

(4) ker so nekatere države članice sprejele ukrepe v zvezi z označevanjem živil in živilskih sestavin, proizvedenih iz

zadevnih proizvodov; ker razlike med temi ukrepi utegnejo ovirati prost pretok teh živil in živilskih sestavin in s tem neugodno vplivati na delovanje notranjega trga; ker je treba sprejeti enotna skupnostna pravila za označevanje takšnih proizvodov;

(5) ker Uredba (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 1997 o novih živilih in novih živilskih sestavinah⁽⁵⁾ v členu 8 predpisuje dodatne posebne zahteve za označevanje za zagotovitev primerne obveščanja končnega potrošnika; ker se te dodatne posebne zahteve za označevanje ne uporabljajo za živila ali živilske sestavine, ki so se pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) 258/97 v Skupnosti v znatni meri uporabljale za prehrano ljudi in se zato ne razumejo kot nove;

(6) ker naj bi zaradi preprečevanja izkrivljanja konkurence veljale zahteve za označevanje, ki temeljijo na enakih načelih, glede obveščanja končnega potrošnika za živila in živilske sestavine, ki sestojijo iz GSO ali so pridobljeni iz njih in so bili dani na trg pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 258/97 na podlagi odobritve, dane z Direktivo 90/220/EGS, ter za živila in živilske sestavine, ki se dajejo na trg po začetku veljavnosti te uredbe;

(7) ker Uredba Komisije (ES) št. 1813/97 z dne 19. septembra 1997 o obveznih navedbah pri označevanju nekaterih živil, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ki so različne od tistih, predpisanih z Direktivo 79/112/EGS⁽⁶⁾, določa splošne določbe za označevanje zgoraj navedenih proizvodov;

(8) ker je sedaj nujno, da se določijo podrobna enotna pravila Skupnosti za označevanje živil, ki jih ureja Uredba (ES) št. 1813/97;

⁽¹⁾ UL L 33, 8.2.1979, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 97/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 43, 14.2.1997, str. 21).

⁽²⁾ UL L 117, 8.5.1990, str. 15. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 97/35/ES (UL L 169, 27.6.1997, str. 72).

⁽³⁾ UL L 107, 30.4.1996, str. 10.

⁽⁴⁾ UL L 31, 1.2.1997, str. 69.

⁽⁵⁾ UL L 43, 14.2.1997, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 257, 20.9.1997, str. 7.

- (9) ker je zlasti v skladu s pristopom iz člena 8 Uredbe (ES) št. 258/97 treba zagotoviti, da je končni potrošnik obveščen o vseh značilnostih ali lastnostih živila, kakor so sestava, hranilna vrednost ali hranilni učinki ali predvidena uporaba živila, ki povzročijo, da neko živilo ali živilska sestavina ni več enakovredna že obstoječemu živilu ali živilski sestavini; ker morajo zato za živila in živilske sestavine, proizvedene iz gensko spremenjene soje ali gensko spremenjene koruze, ki ni enakovredna običajni soji ali koruzi, veljati zahteve za označevanje;
- (10) ker je v skladu s pristopom iz člena 8 Uredbe (ES) št. 258/97 treba, da zahteve za označevanje temeljijo na strokovni oceni;
- (11) ker je za navedene proizvode treba določiti jasne predpise za označevanje, ki omogočajo uradni nadzor na zanesljivi, zlahka ponovljivi in praktični podlagi; ker je treba razviti skupne znanstveno validirane metode preiskovanja;
- (12) ker je treba tudi zagotoviti, da zahteve za označevanje niso obremenjujoče bolj, kakor je to potrebno, a dovolj izčrpne, da potrošnikom dajejo informacije, ki jih potrebujejo;
- (13) ker v tej fazi navzočnost beljakovin ali DNA, ki je posledica genske spremembe, v živilih in živilskih sestavinah pomeni merilo, ki najbolje izpolnjuje navedene zahteve; ker se takšen pristop lahko ponovno preuči glede na prihodnje razvojne dosežke v znanstvenih spoznanjih;
- (14) ker ni mogoče izključiti naključne kontaminacije živil z DNA ali beljakovinami, ki so posledica genskih sprememb; ker bi se označevanju kot posledici takšne kontaminacije lahko izognili z določitvijo praga zaznavanja DNA in beljakovin;
- (15) ker je z ustreznimi strokovnimi nasveti nujno treba preveriti, ali je mogoče določiti spodnji prag za navzočnost DNA ali beljakovin, ki so posledica genskih sprememb, in če je to mogoče, na kakšni ravni;
- (16) ker živila in živilske sestavine, proizvedeni iz gensko spremenjene soje (*Glycine max* L.) ali gensko spremenjene koruze (*Zea mays* L.), v katerih je navzoča DNA, ki je posledica genskih sprememb, niso enakovredni, naj zanje zato veljajo zahteve za označevanje;
- (17) ker se beljakovine ali DNA, ki je posledica genskih sprememb, v zaporednih fazah predelave lahko uničijo; ker je v takšnem primeru živila in živilske sestavine z vidika označevanja treba razumeti kot enakovredne; ker zato ni treba, da zanje veljajo zahteve za označevanje; ker je treba pripraviti seznam takšnih proizvodov;
- (18) ker je z nekaterimi postopki predelave mogoče odstraniti DNA, ne pa tudi beljakovin; ker ni mogoče izključiti možnosti, da se takšni postopki uporabijo pri živilih; ker živil in živilskih sestavin, v katerih ni DNA, ki je posledica genskih sprememb, so pa beljakovine, ki so posledica genskih sprememb, ni mogoče imeti za enakovredne; ker naj zato zanje veljajo zahteve za označevanje;
- (19) ker naj bi potrebne informacije vseboval seznam sestavin, razen za proizvode, za katere takšnega seznama ni, pri katerih mora biti to jasno vidno na oznaki proizvoda;
- (20) ker ta uredba ne posega v pravico proizvajalcev, da v oznake svojih proizvodov vključijo druge navedbe, različne od tistih, predpisanih v tej uredbi (kakor so odsotnost živil in živilskih sestavin, proizvedenih iz gensko spremenjene soje in koruze, ali navzočnost takšnih živil in živilskih sestavin v primerih, kadar tega ni mogoče potrditi z znanstvenimi sredstvi, so pa dokazi za to na voljo z uporabo drugih sredstev), pod pogojem, da so takšne navedbe v skladu z določbami Direktive 79/112/EGS;
- (21) ker z vidika njihovega obsega veljavnosti in učinkov ukrepi Skupnosti iz te uredbe za doseganje zastavljenih ciljev niso samo potrebni, ampak neobhodni; ker teh ciljev države članice posamično ne morejo doseči;
- (22) ker ta uredba nadomešča Uredbo Komisije (ES) št. 1813/97, ki se zato razveljavi;
- (23) ker je bil v skladu s postopkom, predpisanim v členu 17 Direktive 79/112/EGS, osnutek tega akta predložen Stalnemu odboru za živila, ki ni mogel podati svojega mnenja, in ker je v skladu z istim postopkom Komisija predlog glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti, poslala Svetu,

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Ta uredba velja za živila in živilske sestavine, ki bodo kot takšni dostavljeni končnemu potrošniku (v nadaljevanju „navedena živila“), proizvedeni v celoti ali delno iz:

— gensko spremenjene soje, urejene v Odločbi 96/281/ES,

— gensko spremenjene koruze, urejene v Odločbi 97/98/ES.

2. Ta uredba ne velja za aditive za živila, za arome za uporabo v živilih ali za topila v izvlečkih, ki se uporabljajo pri proizvodnji živil v smislu člena 2(1) Uredbe (ES) št. 258/97.

Člen 2

1. Za navedena živila veljajo dodatne posebne zahteve za označevanje, določene v odstavku 3.

2. Vendar pa za navedena živila ne veljajo navedene dodatne posebne zahteve za označevanje, kadar v njih ni beljakovin ali DNA, ki so posledica genske spremembe.

Ob upoštevanju tehničnih razvojnih dosežkov, mnenja Znanstvenega odbora za prehrano in vseh drugih ustreznih znanstvenih nasvetov se po postopku iz člena 17 Direktive 79/112/EGS pripravi seznam proizvodov, za katere ne veljajo dodatne posebne zahteve za označevanje.

3. Dodatne posebne zahteve za označevanje so:

(a) kadar živilo sestoji iz več kakor ene sestavine, se na seznam sestavin v skladu s členom 6 Direktive 79/112/EGS v oklepaju takoj za navedbo zadevne sestavine vključi navedba „proizvedeno iz gensko spremenjene soje“ ali „proizvedeno iz gensko spremenjene koruze“, kar je primerno. Možno je tudi, da se ta navedba navede v jasni in vidni opombi k seznamu sestavin in je z zadevno sestavino povezana z zvezdico (*). Kadar je že navedeno, da je sestavina proizvedena iz soje ali koruze, se lahko besede „proizvedeno iz gensko spremenjene“ skrajša v „gensko spremenjeno“; če se krajša oblika uporablja kot opomba, je treba z zvezdico označiti samo besedo „soja“

ali „koruza“. Če se kot opomba uporabi ena ali druga navedba, so črke vsaj enake velikosti kakor sam seznam sestavin;

(b) če so to proizvodi, za katere ni seznama sestavin, se navedba „proizvedeno iz gensko spremenjene soje“ ali „proizvedeno iz gensko spremenjene koruze“, kar je primerno, jasno navede na oznaki živila;

(c) kadar se v skladu z določbami iz prve alinee člena 6(5)(b) Direktive 79/112/EGS sestavina označi z imenom skupine, se ta oznaka dopolni z besedami „vsebuje... (*), proizvedeno iz gensko spremenjene soje/gensko spremenjene koruze“, kar je primerno;

(d) kadar sestavina sestavljene sestavine izvira iz navedenih živil, se to navede na oznaki končnega proizvoda, z dodatkom besedila, določenega v točki (b).

4. Ta člen ne posega v druge zahteve zakonodaje Skupnosti o označevanju živil.

Člen 3

Uredba Komisije (ES) št. 1813/97 se razveljavi.

Člen 4

1. Zahteve za označevanje iz te uredbe ne veljajo za proizvode, ki so bili zakonito proizvedeni in označeni v Skupnosti ali so bili zakonito uvoženi v Skupnost in dani v prost promet pred začetkom veljavnosti te uredbe.

2. Uporaba člena 2 za proizvode, ki se dajejo na trg z oznakami, na katerih je v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1813/97 navedena navzočnost gensko spremenjenih snovi, se lahko odloži do šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe.

Člen 5

Ta uredba začne veljati 90 dni po objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

(*) Sestavino(-e) je treba opredeliti.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. maja 1998

Za Svet
Predsednik
J. CUNNINGHAM
